

УДК: 364.3:326.3

Дем'янюк С.В.

студентка групи ЕП-14 ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж державного торговельно-економічного університету (науковий керівник: викладач ВСП «ЖТЕФК ДТЕУ», к.е.н. Маліновська К.О.)

Підприємство як базова ланка економіки країни

Підприємства відіграють ключову роль у функціонуванні економіки будь-якої країни. Як базова ланка економічної системи, вони не лише забезпечують робочі місця та генерують доходи, але й сприяють інноваціям, розвитку технологій і підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. У сучасних умовах глобалізації та швидких змін на ринку підприємства стають важливою складовою економічного зростання, адаптуючись до нових викликів і можливостей. Вони формують основи для створення доданої вартості, активізують інвестиційні процеси та забезпечують соціальну стабільність.

Економічна роль підприємств полягає не лише в економічній вигоді, але й у соціальному внеску. Вони активно беруть участь у розвитку місцевих громад, підтримуючи соціальні проекти та екологічні ініціативи. Крім того, підприємства сприяють розвитку підприємництва та самозайнятості, що є важливим аспектом у забезпеченні економічної стабільності. Ефективна діяльність підприємств може значно вплинути на загальний рівень добробуту населення, забезпечуючи його гідний рівень життя.

Сучасні підприємства повинні враховувати не лише фінансові показники, але й екологічні, соціальні та етичні аспекти. Інтеграція сталого розвитку у бізнес-моделі стає все більш актуальною, адже суспільство очікує відповідального підходу до використання ресурсів. У контексті глобалізації та технологічних змін, роль підприємств у формуванні економічної політики країни стає дедалі більш значущою. Це зумовлює необхідність підтримки підприємництва з боку держави, що включає як фінансові, так і інституційні механізми. Від кількості ефективно працюючих підприємств залежить і їх розвиток регіонів, оскільки оплачені населенням податки здебільшого формують місцеві бюджети і є фінансовою основою розвитку громад. Кількість підприємств, що функціонують в Житомирській області наведено у таблиці.

Таблиця. Динаміка кількості функціонуючих підприємств в Україні за 2019 - 2022 рр. [1]

Показник	2019 рік		2020 рік		2021 рік		2022 рік	
	одиниць	%	одиниць	%	одиниць	%	одиниць	%
Кількість діючих підприємств в Житомирській області	7306	1,92	7060	1,88	7028	1,90	5408	2,06
Кількість підприємств в Україні	380597	100	373822	100	370834	100	261924	100

Як свідчать дані таблиці про кількість діючих підприємств у Житомирській області за 2019-2022 роки, значно зменшилась, як і кількість підприємств в Україні за той же період. Якщо у 2019 році в Україні було зареєстровано 380597 підприємств, то в 2022 році їх кількість зменшилась на 118673 одиниці. Кількість діючих підприємств Житомирської області за цей період також скоротилася на 1898, що пояснюється зниженням підприємницької активності у зв'язку із повномасштабним вторгненням країни-агресора на території України. Разом з тим, у 2022 році спостерігається збільшення частки підприємств Житомирської області, що пов'язано з переміщенням бізнесу у більш безпечні регіони де відсутні бойові дії. У Житомирській області спостерігається загальне зменшення кількості діючих підприємств з 7306 у 2019 році до 5408 у 2022 році. Це свідчить про зниження підприємницької активності в регіоні. В Україні загальна кількість підприємств також зменшилась з 380597 у 2019 році до 261924 у 2022 році, і це відповідає загальнонаціональній тенденції. Найвищий показник (2,06%) зафіксовано у 2022 році, не зважаючи на зменшення абсолютної кількості підприємств.

Отже, підприємства є невід'ємною складовою економічної системи країни, виконуючи функцію основи для економічного зростання, соціального розвитку та інновацій. Вони забезпечують робочі місця, генерують доходи, формують додану вартість та активізують інвестиційні процеси, що в свою чергу сприяє підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. Однак їх роль не обмежується лише економічними аспектами; підприємства також активно впливають на соціальну стабільність, підтримуючи місцеві громади та реалізуючи екологічні ініціативи. Закінчення воєнного стану дасть новий поштовх до економічного зростання та покращення інвестиційної привабливості для розвитку бізнесу.

Джерела і література

1. Динаміка кількості функціонуючих підприємств в Україні за 2019 - 2022 рр.: Звіт головного управління статистики. URL: https://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze_20.htm
2. Ковальська Л.Л., Кривов'язюка І.В. Економіка підприємства. 2020 рік. URL: <http://surl.li/eceopm>
3. Рогач С.М., Суліма Н.М., Гуцул Т.А. Навчальний посібник. Економіка підприємства (в схемах і таблицях). 2017 рік. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u310/ekonomika_pidpriemstva_posibnik.pdf